

Minnen från Svartån i Boxholm 29/8 1983

[] [] [] I ÖC den 13 augusti har en insändare, som kallar sig Inföding, beskrivit en vandring längs Svartån som en säregen naturupplevelse.

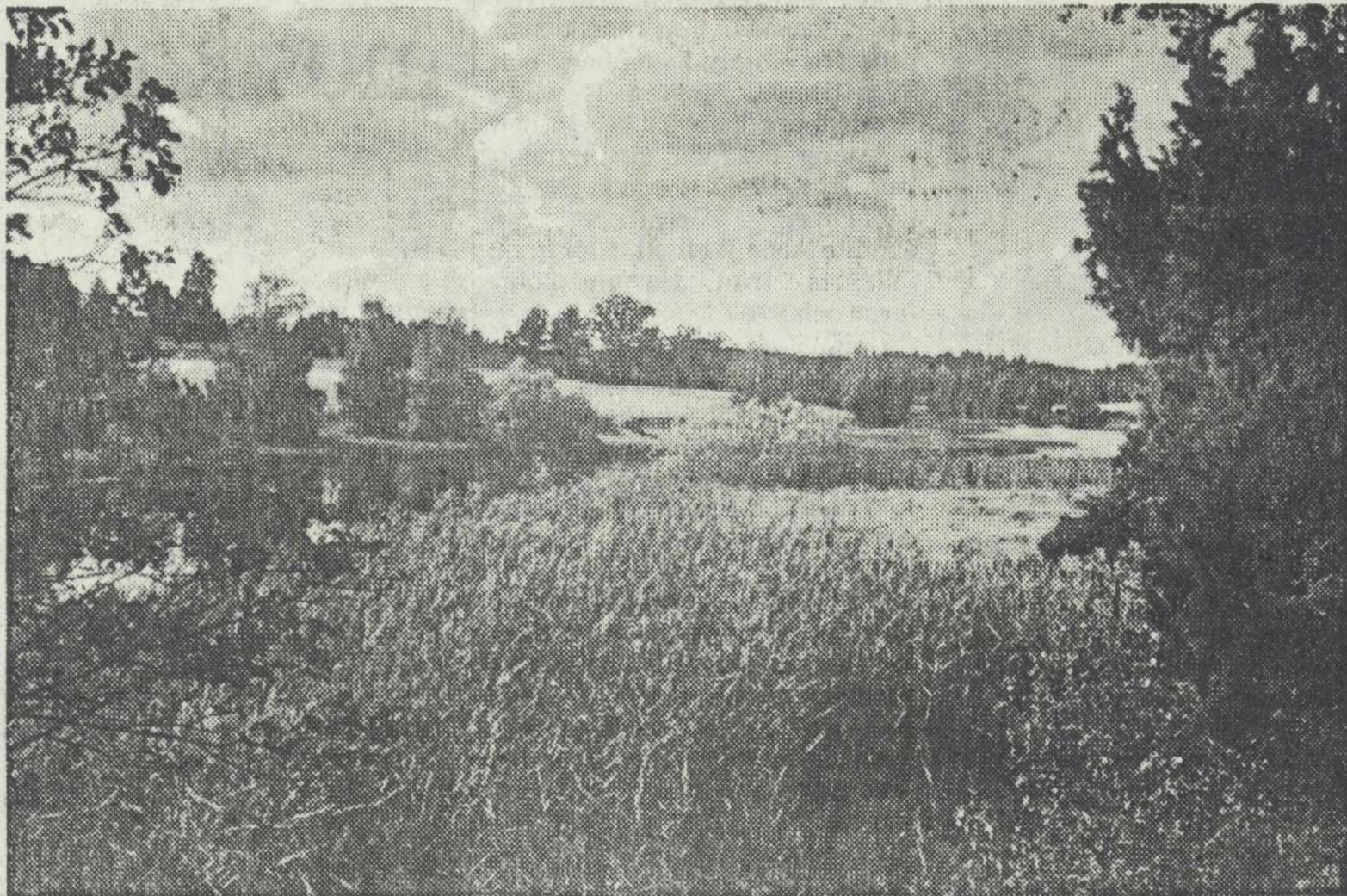
Detta väckte minnen hur det kunde vara förr i tiden. Vid Svartån, som flyter bred och mäktig genom landskapet, har människorna i Boxholm i alla tider sökt rekreation och vederkvickelse efter hårt arbete i järnverk och sågverk.

På sommarkvällarna kunde man se de ljusa metspöna av bambu sticka ut som tentakler från stränderna. Kastspön med rulle var okänt i min ungdom. Metspön köpte man för en billig penning i Adolf Svenssons affär, och sedan man monterat på rev, krok och flöte, var fiskeredskapet färdigt att provas.

[] [] [] Som bete användes mest mask. Men ett bra bete var kräftstjärt, och kräftor fanns det gott om. Det var bara att rulla på en timmerstock i strandkanten, så brukade man hitta någon. Många metare använde "böljare" som agn. Böljare är en liten, knappt decimeterlång fisk. Den fångades med håv och förekom i stim, där det var sandbotten, och där vattnet var lite strömt.

Fisken har många namn, men kvidd eller elritsa är det vederfagna. En krok agnad med böljare hade de stora abborrarna svårt att motstå, även en och annan gädda.

Att en skön sommarkväll stå vid Svartån med ett metspö i handen är en naturupplevelse, som stannar kvar i minnet. Det fanns så mycket att se, medan man väntade på napp. Svalor singlar över vattenytan för att fånga insekter. En gärdsmyg sökte efter föda på timmarstocarna, och från åkrarna vid

I alla tider har människorna i Boxholm sökt rekreation vid Stångån

Lönshult hördes kornknarrens knarrande läte.

[] [] [] När kvällen blev sen, slutade fiskarna att nappa, och då fick man packa ihop och cykla hem. Hade man då fått ett dussin fiskar och bland dem fanns ett par laxöringar från Söringsströmmen, hade fiskelyckan varit god.

Ett annat sätt att fiska var att snärja fisk med en tunn snara av mässingstråd. En som var skicklig på detta var Nils Knutsson, som skötte kolmilorna i Bergahagen. Han brukade stå på timmerrännan, som ledde ned till sågverket, och spana ned i forsens lugnare vatten efter laxöring. Laxöringen i Svartån kunde bli ganska kraf-

tig. Knutsson lät vattnet föra snaran kring fisken, ett ryck och en präktig fångst kunde hissas upp.

[] [] [] När Svartån var fri från timmer kunde man i ån utanför Sandholmen och Strömsholmen under stilla och ljumma sommarkvällar se någon, som rodde drag. En flatbottnad eka roddes sålunda fram och åter med en lång rev med ett skeddrag eller en svirvel agnad med en mört efter sig. Vid järnvägsbron vände roddaren tillbaka uppströms. En bit av reven höll han mellan tänderna för att känna när det nappade. Ville det sig väl stannade han stundom och hivade in en gädda eller en storväxt abborre.

Vid Lillån, en gren av Svartån, kunde man i strömmarna vid Svennebo med framgång meta laxöring, men detta förr så natursköna vattendrag är numera en död flodfåra.

FILIP ZETTERWALL